

Kunst & Cultuur 'Poly-Interpretability' - Nu in het theater

Ontfutselen

Loek Zonneveld

29 november 2017 – verschenen in nr. 48

'Pointless International' (Maatschappij Discordia en 't Barre Land) met 'Poly-interpretability'. Vlnr John Heijdenrijk, Matthias de Koning en Vincent van den Berg
© Sofie Knijff

Zij houden enorm van ons. En van elkaar. *I love you* klinkt het herhaaldelijk. Dus ontfutselen ze de argelozen op de eerste rij vrij gemakkelijk binnen enkele minuten contant geld. De openingsact is een truc met een trechter. Die prachtig lukt. Waarna de performers de rest van de avond eigenlijk vrijuit hun gang kunnen gaan in de feestelijke kunst van het bedriegen en het ontfutselen. Ze zijn met vier. Buster, Coco en Joey plus hun zwijgzame *stagehand* Sugar. Ouder lijken ze in de drie jaar sinds hun vorige optreden in ieder geval niet geworden. Clowns (want dat is hun vak) worden ook niet ouder en zeker niet wijzer – beide is namelijk slecht voor de uitoefening van hun metier. Ze horen bij elkaar. Hoewel bij ieder van hen apart ook een geestige tragiek van *Alleingang* in hun kleren hangt. Zoals bij Engelse rondreizende vaudeville artiesten die collega's waarschuwen voor een vervelend of beroerd pension onderweg, door in het gastenboek van de *landlady* slechts *'Quoth the Raven'* te schrijven. De volgende artiest weet dan genoeg.

Nethermore! Dat soort humor. Wrange grappen.

Drie jaar geleden kwamen ze in dezelfde samenstelling bij ons langs onder de titel *Pointless International*. Dat laatste omdat ze iets voorbij Kinderdijk & omstreken enorm gingen dóórbreken naar de ons omringende buitenlanden. Hun steenkolenengels, dat toen iets onzegbaar treurigs had, is nu onder *Language Big Problem* als trieste grap ingeboekt. Waren hun nummers toen vooral in het verticale briljant, in hun ‘meervoudig interpreteerbare’ nieuwe show lijkt de humor horizontaler geworden. Hun hoogtepunten liggen nu meer op het platte vlak. Letterlijk. De grappen zijn gearder. Een onverwoestbaar nummer met de gebroken spiegel, bijvoorbeeld. Of de wrede vertelling over de hond en de huismus, vrijpostig bewerkt en herverteld naar de gebroeders Grimm. Ook verwijzingen naar Hamlet en Tsjechov zijn deel van hun repertoire. *‘The world is a prison.’* En: *‘Up to Moscow, as soon as possible.’*

Hun speelvloer is een krakend kaal plankier. Sugar (Czeslaw de Wijs) zorgt voor het aanslepen van de eenvoudige illusies. Die door Vincent van den Berg, Jorn Heijdenrijk en Matthias de Koning zorgeloos – maar nooit zonder talloze zij- en omwegen – dwars door de ruimte worden gezwiept. De nummers gloriëren in de mislukking, elke lach is vooruit geschoven verdriet. Hamlets spiegel heeft een joekel van een barst en verbeeldt derhalve een gescheurde wereld. Ze zijn nog altijd voorbeeldloos goed, deze vier clowns. Die in niets lijken op hun beroemde rolmodellen. Of het zou Matthias de Koning moeten zijn. Die uiterlijk elk jaar meer transformeert naar een tweelingbroer van Karl Valentin. Maar ja, die was als beroemdheid (‘de Beierse Chaplin’) wel befaamd maar niet al te wereldberoemd. En dat is voor clowns erg goed gezelschap.

Pointless International (Maatschappij Discordia en 't Barre Land) met *Poly-interpretability*, 1 en 2 december Monty Antwerpen, 5 t/m 9 december Theater Frascati Amsterdam, januari en februari door heel Nederland, discordia.nl

Uit: *De Groene Amsterdammer* van 29 november 2017
www.groene.nl/2017/48